

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PLACÓWKACH PRZYCHODNI „REVITA”.

W związku z zmianami w przepisach ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w przychodni „Revita” wprowadzono standardy ochrony małoletnich.

- I. Rozpoznawania i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci – zasady ogólne.
 1. Świadczenia medyczne udzielane są osobom małoletnim wyłącznie przez personel mający odpowiednie kwalifikacje medyczne oraz cechy osobowościowe umożliwiające pracę z osobą małoletnią, w tym umiejętność monitorowania sytuacji dziecka i wdrożenia odpowiedniej reakcji na Jego ewentualną krzywdę.
 2. Przed rozpoczęciem wykonywania pracy w placówce personel pracujący z osobami małoletnimi ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego oraz podpisać oświadczenia o: (i) zapoznaniu się ze standardami ochrony dziecka i zobowiązanie do ich przestrzegania, (ii) zapoznaniu się z zasadami bezpiecznych relacji i zobowiązanie do ich przestrzegania.
 3. W przypadku podejrzenia, iż dobro dziecka może być zagrożone, personel placówki podejmuje działania profilaktyczne, przede wszystkim rozmowę z rodzicem/opiekunem dziecka lub – gdy zachodzi podejrzenie, iż to w/w osoby są źródłem zagrożenia dla dziecka – informuje odpowiednie organy i instytucje.
 4. W przypadku podejrzenia, iż dobro dziecka może być zagrożone personel placówki informuje o zaistniałej sytuacji również bezpośredniego przełożonego oraz osobę odpowiedzialną w placówce za przyjmowanie zgłoszeń zagrażających małoletniemu.
 5. Wszelkie działania podjęte w celu ochrony małoletniego są odnotowywane w Jego dokumentacji.

II. Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko.

1. Personel informuje dziecko o podejmowanych wobec Niego działaniach, posługując się prostym, zrozumiałym dla dziecka językiem. Konieczne jest ustalenie czy podane dziecku informacje zostały przez Niego – na miarę wieku i dojrzałości dziecka – zrozumiane.
2. Personel informuje dziecko, że ma prawo zadawać wszelkie pytania dotyczące udzielanych mu świadczeń medycznych oraz, że przysługuje Mu prawo do prywatności.
3. Personel zwraca się do dziecka w preferowanej przez Nie formie, korzystając także ze środków komunikacji niewerbalnej, jeśli zachodzi taka potrzeba.
4. W trakcie badania dziecka powinien być obecny rodzic/opiekun – chyba że dziecko się temu sprzeciwi. Rodzic/opiekun winien być informowany o wszystkich aspektach świadczeń medycznych udzielanych dziecku.
5. Dziecku należy, w zakresie dostosowanym do jego wieku i rozwoju, umożliwić uczestniczenie w procesie podejmowania decyzji co do Jego leczenia/udzielanych Mu świadczeń medycznych. Małoletni, który ukończył 16 lat ma prawo do współdecydowania o swoim leczeniu/udzielanych Mu świadczeniach oraz uzyskiwania pełnych informacji w tym zakresie.
6. Przy udzielanych świadczeniach medycznych kontakt fizyczny z dzieckiem należy ograniczyć do niezbędnego minimum, uprzedzać dziecko i rodzica/opiekuna o kolejnych podejmowanych czynnościach, a ciało dziecko odsłaniać partiami. Jeśli z jakiś przyczyn dziecku nie towarzyszy rodzic/opiekun, to przy udzielanych dziecku świadczeniach powinna być obecna osoba dobrana z personelu placówki, w miarę możliwości tej samej płci, co badane/leczone dziecko.

7. Ewentualny kontakt fizyczny z dzieckiem, wykraczający poza udzielane świadczenia, taki jak np. wzięcie za rękę, pogłaskanie, przytulenie może nastąpić wyłącznie gdy wymaga tego dobro dziecka i wyłącznie po uprzednim udzieleniu przez dziecko pozwolenia na taki kontakt. Kontakt taki może nastąpić wyłącznie w obecności osoby trzeciej np. rodzica lub opiekuna.
8. Jeśli konieczne jest – ze względów medycznych – zastosowanie wobec dziecka przymusu – personel ma obowiązek odnotować sposób zastosowanego przymusu bezpośredniego, jego przyczyny oraz czas trwania, w dokumentacji dziecka. Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego konieczne jest uzyskanie zgody rodzica/opiekuna. Jeśli z jakiś przyczyn dziecku nie towarzyszy rodzic/opiekun, to przy świadczeniach wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego powinna być obecna osoba odpowiedzialna w placówce za standardy ochrony dzieci. Przez przemoc rozumie się (i) przytrzymanie, (ii) przymusowe zastosowanie leków, (iii) unieruchomienie, (iii) izolacje. Przy wyborze środka przymusu należy wybierać środek możliwie najmniej uciążliwy dla dziecka, a przy stosowaniu przymusu należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro małoletniego.

III. Zasady kontaktów z dzieckiem oraz zachowania niedopuszczalne.

1. Kontakt personelu z dzieckiem winien być realizowany w sposób budujący po stronie dziecka poczucie komfortu i bezpieczeństwa.
2. Członkom personelu nie wolno wyręczać dziecka w czynnościach higienicznych, które dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.
3. Każdy kontakt z dzieckiem winien przebiegać z pełnym poszanowaniem praw i godności dziecka, w tym w sposób wolny od krzyku czy zdenerwowania. Członkom personelu nie wolno używać słów wulgarnych czy obraźliwych w stosunku do dziecka lub w jego obecności.

4. Członkom personelu nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka dla celów prywatnych.
5. Członkom personelu nie wolno komunikować się z dzieckiem z pominięciem Jego rodzica/opiekuna, chyba że udziałowi rodzica/opiekuna sprzeciwia się dobro dziecka.
6. Kontakt personelu z dzieckiem może odbywać się wyłącznie służbowymi środkami komunikacji i mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy.
7. Członkom personelu nie wolno pozostawać biernym w przypadku podejrzenia zaistnienia zdarzenia godzącego w dobro dziecka.

IV. Ujawnienie krzywdzenia oraz procedury interwencji w przypadku zagrożenia życia dziecka.

1. W sytuacji podejrzenia, iż dochodzi do krzywdzenia dziecka personel jest obowiązany stworzyć dziecku możliwość swobodnego wypowiedzenia się, ujawnienia zdarzenia niepożądanego.
2. Obowiązkiem personelu jest dążenie do powstania u dziecka poczucia bezpieczeństwa, przekonania, iż Jego relacji jest dawana wiara, ja również wytłumaczenie dziecku, że nie jest winne zaistniałej sytuacji.
3. Personel ma obowiązek poinformować dziecko jakie działania i przez kogo zostaną podjęte w obronie jego praw.
4. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może polegać na: (i) popełnieniu przestępstwa na Jego szkodę, (ii) dopuszczeniu się innego zachowania godzącego w dobro dziecka, takiego jak np. krzyk, (iii) dopuszczeniu się zaniedbania potrzeb życiowych dziecka np. żywieniowych.
5. W przypadku podejrzenia, iż ma miejsce zagrożenie bezpieczeństwa dziecka personel placówki ma obowiązek podjąć działania zmierzające do odseparowania dziecka od źródeł zagrożenia.
6. Członek personelu, który podejmie uzasadnione podejrzenie, iż dochodzi do zagrożenia bezpieczeństwa dziecka ma obowiązek

sporządzić notatkę oraz poinformować o sytuacji osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.

7. Po ujawnieniu, iż dochodzi do krzywdzenia dziecka, osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, opracowuje plan wsparcia dziecka. Plan ten winien uwzględniać indywidualną sytuację dziecka.
8. O stwierdzonym zagrożeniu należy poinformować rodzica/opiekuna dziecka, chyba że zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż to rodzic/opiekun jest źródłem owego zagrożenia.
9. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, iż osobą krzywdzącą jest inne dziecko, należy poinformować o tej sytuacji także rodzica/opiekuna dziecka krzywdzącego.
10. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, iż miało miejsce usiłowanie lub dokonanie przestępstwa z art.148 (zabójstwo) art. 148a (przyjęcie zlecenia zabójstwa), art. 156 (ciężki uszczerbek na zdrowiu), art. 163 (spowodowanie zdarzenia powszechnie niebezpiecznego), art. 189 (pozbawienie wolności), art. 197 § 3-5 (zgwałcenie), art. 198 (seksualne wykorzystanie bezradności i niepoczytalności), art. 200 (pedofilia, prezentowanie małoletniemu treści pornograficznych, rozpowszechnianie treści pornograficznych) i innych czynów zabronionych wymienionych w art. 240 k.k., a także popełnienie - ściąganego z urzędu - przestępstwa z użyciem przemocy domowej lub zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania opiekuńczego z urzędu - członek personelu, który powziął to podejrzenie dokonuje zawiadomienia wobec organów ścigania lub Sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
11. Z rozmowy z rodzicem/opiekunem/czynności oraz czynności zawiadomienia organów ścigania lub Sądu opiekuńczego należy sporządzić notatkę.

12. Członek personelu dokonujący w/w zawiadomienia oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu są zobowiązani do poufności.

V. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica, opiekuna lub innych bliskich dorosłych.

1. W przypadku podejrzenia, że ze strony rodzica/opiekuna/domownika życie dziecka jest zagrożone lub dziecku grozi ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej lub dziecko jest ofiarą innego przestępstwa, w szczególności przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, a w rodzinie są lub mogą być inne dzieci narażone na krzywdzenie, należy o tej sytuacji niezwłocznie zawiadomić Policję i pogotowie. Zawiadomienia dokonuje członek personelu, który powziął wiedzę o uzasadnionym podejrzeniu zaistnienia opisanej wyżej sytuacji. Z zawiadomienia członek personelu sporządza notatkę oraz informuje o zdarzeniu osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka należy sporządzić pisemne zawiadomienia, opisujące możliwe najdokładniej zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację, np. relacja do dziecka – ojciec, matka, miejsce zamieszkania albo miejsce pracy lub nauki i przesłać je do najbliższej jednostki Policji. Z zawiadomienia członek personelu sporządza notatkę oraz informuje o zdarzeniu osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
3. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko placówki w towarzystwie rodzica/opiekuna będzie godziło w dobro dziecka, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, członek

personelu, który powziął to podejrzenie niezwłocznie informuje o sytuacji osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu, która niezwłocznie, telefonicznie zawiadamia o tym podejrzeniu najbliższą jednostkę Policji. Do czasu przyjazdu Policji dziecko nie powinno opuszczać placówki.

4. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, iż dobro dziecka jest zagrożone w inny sposób niż poprzez dopuszczanie się przez rodzica/opiekuna/domownika czynu zabronionego szkodę małoletniego, w tym także poprzez zaniedbywanie potrzeb dziecka, członek personelu zawiadamia o tym podejrzeniu właściwe instytucje, w szczególności najbliższy ośrodek pomocy społecznej oraz Sąd opiekuńczy.

VI. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez członka personelu placówki lub inną osobę dorosłą

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony członka personelu należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi, aż do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. O zaistniałej sytuacji niezwłocznie informuje się najbliższą jednostkę Policji, rodzica/opiekuna małoletniego oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
6. Jeżeli zgłoszono uzasadnione podejrzenie krzywdzenia ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, do przyjmowania zgłoszeń lub odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo podmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownictwo.
7. Interwencja w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego na szkodę małoletniego winna obejmować sporządzenie pisemnego zawiadomienia, opisującego

możliwie najdokładniej zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację) przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji.

8. Jeśli nieodpowiednie zachowanie członka personelu wobec małoletniego było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka przełożony/inna osoba wskazana przez kierownictwo przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z członkiem personelu oraz odnotowuje zdarzenie w aktach osobowych pracownika.
9. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy ze skutkiem natychmiastowym rozwiązać stosunek prawny z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Przyczyna rozwiązania musi zostać odnotowana w wypowiedzeniu umowy z danym członkiem personelu.
10. W przypadku stwierdzenia dopuszczenia się przez członka personelu krzywdzenia dziecka należy podjąć działania zmierzające do zapobiegnięcia zaistnienia takiej sytuacji w przyszłości, w szczególności dokonać ponownej weryfikacji personelu zatrudnionego w placówce pod kątem wrażliwości na dobro małoletnich pacjentów i regularnie przeprowadzać stosowne szkolenia.

VII. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony innego dziecka.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami.
2. Interwencja w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego na szkodę dziecka przez inne dziecko polega na

sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację) przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji oraz Sądu opiekuńczego. Zgłoszenie winno obejmować również zapis o braku reakcji na czyn zabroniony ze strony rodzica/opiekuna dziecka, jeśli taka sytuacja miała miejsce.

3. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony innego dziecka należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację obu dzieci, tj. krzywdzonego i krzywdzącego.
4. W przypadku, gdy dziecko doznaje przemocy ze strony dziecka – członka rodziny (rodzeństwo, dalsza rodzina) należy poinformować najbliższy ośrodek pomocy społecznej oraz Sąd Opiekuńczy o zaniedbaniu rodzica/opiekuna, który nie reaguje na krzywdzenie dziecka.

VIII. Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich.

1. Przestrzeganie standardów ochrony dziecka jest stale monitorowana, a same standardy – w razie stwierdzenia takiej potrzeby – nowelizowane, w celu maksymalizacji ochrony małoletnich.
2. Monitorowania przestrzegania standardów dokonuje osoba odpowiedzialna w placówce za standardy ochrony dziecka, monitoring ten obejmuje w szczególności: (i) kontrolę znajomości o przestrzegania przez personel placówki standardów ochrony dziecka, (ii) ocenę skuteczności wprowadzonych w placówce standardów, (iii) prowadzenie rejestrów naruszeń standardów, (iv) bieżące reagowanie na przypadki naruszeń standardów; (v) opracowanie zmian w standardach w celu maksymalizacji ochrony dziecka, (vi)

prorowadzenie szkoleń dla personelu placówki z zakresu standardów ochrony dziecka.

IX. Szkolenia i ankiety

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – nie rzadziej niż raz na 2 lata - przeprowadza wśród personelu placówki ankietę na temat stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach.
2. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – nie rzadziej niż raz na rok – przeprowadza ankietę wśród dzieci i rodziców/opiekunów, dotycząca oceny przestrzegania w placówce standardów ochrony dziecka.
3. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci sporządza, nie rzadziej niż raz na 2 lata - na podstawie w/w ankiet oraz oceny zgodności standardów z obowiązującym prawem - raport dot. standardów przestrzegania standardów ochrony dziecka, w tym potrzeby ewentualnych zmian i przekazuje raport kierownictwu placówki.
4. Kierownictwo placówki, w terminie jednego miesiąca od otrzymania wymienionego powyżej raportu, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian w standardach ochrony dzieci i powierza przygotowanie ujednoliconego tekstu osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci.
5. Jeśli wnioski raportu wskazują, że stopień znajomości standardów ochrony dzieci wśród członków personelu placówki jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci niezwłocznie organizuje dodatkowe szkolenie dla personelu.

X. Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia, tj. w dniu 14 sierpnia 2024 r.
2. Standardy w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci, podlegają udostępnieniu poprzez (i) ich wywieszenie w placówkach na os. Kolorowym 21 w Krakowie, przy al. Jana Pawła II 7 w Kalwarii Zebrzydowskiej, przy ul. J. Słowackiego 13 2 Miechowie, przy ul. M. Kopernika 34 w Proszowicach, (ii) ich zamieszczenie na stronie internetowej przychodni Revita, (iii) rozesłanie służbowymi drogami komunikacji na odległość wszystkim członkom personelu placówki.